

C/2026/3012

1.6.2026

Závěry Rady a zástupců vlád členských států, zasedajících v Radě, o sportovním cestovním ruchu jakožto faktoru přispívajícím k udržitelnému rozvoji

(C/2026/3012)

RADA A ZÁSTUPCI VLÁD ČLENSKÝCH STÁTŮ, ZASEDAJÍCÍ V RADĚ,

PŘIPOMÍNÁJÍCE

1. Článek 6 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU), který Evropské unii svěřuje pravomoc provádět činnosti v oblasti sportu, jimiž podporuje, koordinuje nebo doplňuje činnosti členských států, článek 165 SFEU, podle něhož má Unie přispívat k podpoře evropských hledisek sportu s přihlédnutím k jeho zvláštní povaze, jeho strukturám založeným na dobrovolné činnosti a jeho společenské a výchovné funkci, jakož i článek 195 SFEU, který stanoví, že Unie doplňuje činnost členských států v odvětví cestovního ruchu, zejména podporou konkurenceschopnosti podniků Unie v tomto odvětví a podporou vytváření příznivého prostředí pro jejich rozvoj.
2. Pracovní plán Evropské unie v oblasti sportu na období 2024–2027 ⁽¹⁾, který ve svých hlavních cílech stanoví strategický rámec pro spolupráci na úrovni Unie v oblasti sportu s cílem „prostřednictvím meziodvětvové spolupráce podporovat povědomí o sportovním cestovním ruchu, který může hrát klíčovou úlohu v udržitelném rozvoji tohoto odvětví a při budování jeho odolnosti“.
3. Politický kontext, který je uveden v příloze těchto závěrů.

ZDŮRAŽŇUJÍCE, ŽE:

4. Pro účely těchto závěrů se sportovním cestovním ruchem rozumí činnosti v oblasti cestovního ruchu, při nichž je cestování motivováno účastí na sportu nebo pohybové aktivitě nebo účastí na sportovních akcích, soutěžích či atraktivních událostech souvisejících se sportem nebo jejich sledováním.
5. Sportovní cestovní ruch v sobě propojuje význam cestovního ruchu z ekonomického hlediska se sociální a kulturní hodnotou sportu a jeho hodnotou spočívající v upevňování zdraví a může sloužit jako strategický nástroj pro udržitelný a dlouhodobý místní a regionální rozvoj. Je-li plánován odpovědným a přiměřeným způsobem, může podporovat územní soudržnost, kvalitní pracovní místa, ochranu kulturního dědictví a odolné destinace a zároveň zajišťovat dlouhodobé ekonomické, sociální a environmentální přínosy pro místní komunity, mimo jiné prostřednictvím sportovních akcí, které mohou zvýšit účast na sportu, posílit komunitní identitu a zvýšit viditelnost regionů, v nichž se tyto akce konají.
6. V této souvislosti je udržitelnost chápána jako hlavní zásada, která zajišťuje, aby při koncipování veřejných politik a postupů a při ekonomických činnostech byly v dlouhodobém horizontu zohledňovány environmentální, sociální a ekonomické aspekty.
7. Předpokladem udržitelného sportovního cestovního ruchu je, aby činnosti realizované v jeho rámci byly slučitelné s cíli v oblasti ochrany životního prostředí a klimatu a zároveň přinášely návštěvníkům a místním komunitám dlouhodobou hodnotu. Činnosti v oblasti sportovního cestovního ruchu by měly být rozvíjeny v souladu s cíli OSN v oblasti udržitelného rozvoje, přičemž by měly zajišťovat rovnováhu mezi sociálními a environmentálními povinnostmi, jakož i ekonomickou životaschopnost.
8. Poskytováním příležitostí k účasti a výměnám znalostí může sportovní cestovní ruch prosazovat základní hodnoty Unie, posilovat sociální soudržnost a podporovat nediskriminaci.

⁽¹⁾ Úř. věst. C, C/2024/3527, 3.6.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/3527/oj>.

UZNAVAJÍCE, ŽE:

9. Na místní a regionální úrovni může sportovní cestovní ruch posilovat ekonomické ekosystémy tím, že podporuje zaměstnanost, motivuje k podnikání a investicím, útraty návštěvníků generují ekonomickou hodnotu a prostřednictvím činností souvisejících se sportem přispívá k prodloužení turistické sezóny, přičemž je současně třeba brát v potaz ochranu životního prostředí, cíle v oblasti klimatu a rozdílnou povahu sportovního cestovního ruchu v různých členských státech.
10. V dlouhodobějším horizontu může přispět k robustnějšímu budování marketingové identity příslušných destinací a k jejich mezinárodnímu zviditelnění a současně může prostřednictvím aktivit a hodnot souvisejících se sportem zajistit regionům a komunitám odpovídající postavení, a to za předpokladu, že turistické toky budou řízeny udržitelným způsobem, a současně může posílit atraktivitu Evropy jako destinace v rámci sportovního cestovního ruchu.
11. Aktivní zapojení místních komunit a relevantních zainteresovaných stran, včetně místních sportovních organizací a místních sportovních klubů, do plánování a realizace iniciativ v oblasti sportovního cestovního ruchu, a to i prostřednictvím udržitelně koncipované infrastruktury, může pomoci maximalizovat pozitivní dopady, zachovat místní kulturu a dědictví a posílit odpovědnost, identitu a odolnost komunit na místní úrovni.

ZDŮRAŽŇUJÍCE, ŽE:

12. Pokud je sportovní cestovní ruch strategicky plánován a je přiměřený místním kapacitám, může představovat alternativu k některým modelům masové turistiky, které jsou spojeny s nevyváženým cestovním ruchem a souvisejícími environmentálními a sociálními tlaky. Může pomoci řešit územní rozdíly tím, že bude diverzifikovat produkty cestovního ruchu, propagovat méně známé destinace a podněcovat odpovědnější a vyváženější formy cestovního ruchu, včetně těch, které souvisejí se sportovními akcemi malého a středního rozsahu, což může v průběhu času podpořit atraktivitu příslušných destinací.
13. Pokud není sportovní cestovní ruch náležitě řízen, mohou neudržitelné postupy uplatňované v jeho rámci vytvářet environmentální tlaky, a tím přispívat ke změně klimatu a být touto změnou ovlivněny. Dopady změny klimatu mohou být zároveň ovlivněny i postupy v oblasti sportovního cestovního ruchu, které jsou udržitelné. Sportovní cestovní ruch by se proto měl při svém rozvoji i nadále přizpůsobovat environmentálním rizikům a měl by být plně v souladu s cíli Unie v oblasti klimatické neutrality. Dále by měl být podporován prostřednictvím integrovaného, přiměřeného a na budoucnost orientovaného plánování, které by v případě, že to bude proveditelné, zahrnovalo i systematické posuzování dopadů a monitorování na základě srovnatelných a harmonizovaných ukazatelů, s cílem zvýšit odolnost destinací v rámci sportovního cestovního ruchu.
14. Významnou část environmentální stopy cestovního ruchu představují emise související s dopravou. Pro rozvoj udržitelného sportovního cestovního ruchu je zapotřebí plánování mobility zohledňující klima, včetně prosazování nízkouhlíkových a aktivních druhů dopravy, a odpovídající infrastruktura a pobídky na podporu využívání veřejné dopravy.
15. Při rozvoji sportovního cestovního ruchu by se měla brát náležitě v potaz potřeba udržitelně využívat přírodní zdroje a zachovat suchozemské, pobřežní a mořské prostředí, zejména v citlivých ekosystémech. Ve vhodných případech a v souladu s celostátními, regionálními a místními ujednáními mohou příjmy ze sportovního cestovního ruchu přispívat rovněž k ochraně životního prostředí, udržitelné infrastruktuře a dlouhodobému řízení destinací.
16. K uplatňování udržitelnějších postupů v oblasti sportovního cestovního ruchu může přispět zvyšování informovanosti účastníků sportovního cestovního ruchu a místních obyvatel, jakož i organizátorů a poskytovatelů služeb prostřednictvím iniciativ zaměřených na environmentální vzdělávání a budování kapacit.
17. Důležitou úlohu při rozvoji udržitelného sportovního cestovního ruchu může hrát spolupráce mezi orgány veřejné správy, místními podniky, sportovními organizacemi, ekologickými organizacemi a dalšími relevantními zainteresovanými stranami na místní, regionální, celostátní a mezinárodní úrovni, a to i prostřednictvím lepší koordinace, výměny znalostí a sdílení osvědčených postupů.

18. Tím, že sportovní cestovní ruch podporuje sociální interakce a začleňování, důvěru, vytváření sítí a dialog mezi účastníky z různých prostředí, může posílit prosazování vzájemného porozumění, genderové rovnosti, účasti osob se zdravotním postižením, mezikulturního dialogu a mezilidských kontaktů, a to i jako nástroj sportovní diplomacie.
19. Sportovní cestovní ruch, je-li rozvíjen a realizován udržitelným a inkluzivním způsobem, může přispět k dosažení několika cílů OSN v oblasti udržitelného rozvoje, zejména cílů udržitelného rozvoje č. 1, 3, 5, 8, 10, 11, 12, 13, 15, 16 a 17.

VYZÝVAJÍ ČLENSKÉ STÁTY, ABY NA PŘÍSLUŠNÉ ÚROVNI:

20. Zvážily uplatňování strategického a integrovaného přístupu k rozvoji sportovního cestovního ruchu, a to tím, že sladí politiky v oblasti sportu, cestovního ruchu a udržitelnosti a současně vezmou v potaz relevantní cíle OSN do roku 2030 v oblasti udržitelného rozvoje.
21. Podporovaly evropskou, mezinárodní a přeshraniční spolupráci mezi celostátními, regionálními a místními orgány prostřednictvím stávajících programů Unie, regionálních partnerství, sítí a společných iniciativ a současně zajistily koordinovaný a meziodvětvový přístup, který bude zahrnovat rovněž partnerství veřejného a soukromého sektoru a partnerství s dobrovolnickým sektorem, a to s cílem prosazovat inovace a dlouhodobou udržitelnost při rozvoji sportovního cestovního ruchu.
22. Ve vhodných případech v rámci svých příslušných pravomocí a dostupných rozpočtů prozkoumaly možnost přidělovat odpovídající finanční prostředky na podporu iniciativ v oblasti udržitelného sportovního cestovního ruchu, včetně budování kapacit, řešení v oblasti mobility a rozvoje infrastruktury, digitálních inovací, výzkumu a projektů přeshraniční spolupráce, a zároveň zajistily soudržnost s prioritami Unie a stávajícími nástroji financování.
23. Zvážily propagaci činností v oblasti cestovního ruchu souvisejících se sportem, včetně aktivní mobility, s cílem podporovat zapojení návštěvníků a místních komunit, včetně nedostatečně zastoupených nebo zranitelných skupin a osob, do pohybových aktivit, pokud možno prostřednictvím synergií s relevantními iniciativami Unie, přičemž je třeba mít na paměti, že největších přínosů pro zdraví je dosaženo zapojením osob, které jsou nejméně fyzicky aktivní.
24. Podněcovaly diverzifikovaný sportovní cestovní ruch jako nástroj udržitelného rozvoje příslušných destinací a budování jejich marketingové identity, a to i v méně navštěvovaných a okrajových regionech, a současně při tom podporovaly udržitelná dopravní řešení, konektivitu a dostupnost a aby posilovaly synergie s dalšími alternativními a zvláštními formami cestovního ruchu s cílem omezit sezónní charakter, zmírnit územní tlaky a pomoci předcházet zhoršování životního prostředí a sociálním problémům.
25. Propagovaly environmentálně odpovědné postupy při organizaci a provádění činností v oblasti sportovního cestovního ruchu, které upřednostňují zapojení místních komunit a zohledňují aspekt odolnosti vůči změně klimatu a dlouhodobé dopady na životní prostředí, a aby podporovaly rozvoj a údržbu udržitelné infrastruktury a služeb, přičemž je třeba respektovat únosnou kapacitu prostředí a řídit návštěvnické toky, zejména na dlouhé vzdálenosti, s cílem zabránit přeplněnosti příslušných kapacit.
26. Podporovaly iniciativy pro návštěvníky a organizátory zaměřené na zvyšování informovanosti, jakož i školení o otázkách ochrany životního prostředí pro odborníky v oblasti sportovního cestovního ruchu.
27. Zvážily, zda jako součást širších rámců pro monitorování udržitelnosti cestovního ruchu podporovat výzkum a rozvoj znalostí prostřednictvím sběru a výměny údajů ohledně ukazatelů environmentální, sociální a ekonomické udržitelnosti pro účely sportovního cestovního ruchu, včetně tržních trendů, a to pokud možno s využitím již existujících porovnatelných a harmonizovaných ukazatelů; to by mělo sloužit jako podklad pro fakticky podložené rozhodování a podporovat průběžné monitorování veřejných politik.
28. V relevantních případech a v souladu s platnými pravidly pro ochranu údajů a etickými standardy prozkoumaly využívání digitálních nástrojů, včetně aplikací, platforem, virtuální nebo rozšířené reality a umělé inteligence, na podporu udržitelného řízení činností a destinací v oblasti sportovního cestovního ruchu založeného na datech, a to i za účelem monitorování návštěvnických toků a posuzování dopadů, přičemž je třeba brát v potaz environmentální náklady spojené s těmito řešeními, zejména pokud jde o spotřebu energie a vody.

VYZÝVAJÍ EVROPSKOU KOMISI, ABY V RÁMCI SVÝCH PRAVOMOCÍ:

29. Podporovala výměnu informací, osvědčených postupů a znalostí mezi členskými státy a relevantními zainteresovanými stranami týkajících se rozvoje udržitelného sportovního cestovního ruchu, mimo jiné prostřednictvím strukturovaných platforem a stávajících iniciativ, a zasadila se o to, aby příslušné subjekty rozuměly tomu, jak jsou uplatňována pravidla státní podpory.
30. Poskytovala pokyny ohledně relevantních unijních programů financování, jako je mimo jiné program Erasmus+, na podporu udržitelných, sociálně inkluzivních a inovativních iniciativ v oblasti sportovního cestovního ruchu, včetně těch, které podporují přeshraniční spolupráci.
31. V relevantních případech podporovala výzkum a sběr údajů týkajících se sportovního cestovního ruchu, včetně vypracování a využívání harmonizovaných metodik a statistik, jako jsou satelitní účty cestovního ruchu, satelitní účty pro sport, evropský datový prostor pro cestovní ruch (ETD) a přehled ukazatelů EU v oblasti cestovního ruchu, aniž by vytvářela paralelní nebo nejednotné statistické systémy.
32. Prozkoumala úlohu sportovního cestovního ruchu v kontextu strategie EU pro udržitelný cestovní ruch.

VYZÝVAJÍ SPORTOVNÍ HNUTÍ A ZAINTERESOVANÉ STRANY V OBLASTI SPORTOVNÍHO CESTOVNÍHO RUCHU, ABY S OHLEDEM NA SVOU ODPOVĚDNOST A NA AUTONOMII SPORTU:

33. Zvážily, zda se zapojí do dlouhodobých a strukturovaných partnerství a spolupráce, včetně přeshraničních partnerství a partnerství veřejného a soukromého sektoru, rozvíjely služby a projekty v oblasti udržitelného sportovního cestovního ruchu a přispívaly k relevantním iniciativám Unie, které podporují účast, udržitelnost a inovace ve sportu.
34. Podporovaly dobrovolnictví, zapojení komunit a sociální začleňování v rámci činností a akcí v oblasti sportovního cestovního ruchu a jejich prostřednictvím.
35. Podporovaly environmentálně odpovědné a sociálně inkluzivní postupy při plánování a organizaci činností a akcí v oblasti sportovního cestovního ruchu, včetně vypracování a provádění plánu udržitelné mobility zahrnujícího udržitelné druhy dopravy.
36. Do marketingu sportovního cestovního ruchu začleňovaly aspekty udržitelnosti, včetně udržitelných variant dopravy, přístupnosti a sociální odpovědnosti, mimo jiné prostřednictvím digitálních nástrojů a propagace mimosezónních a regionálních akcí, s cílem podporovat vyvážený územní rozvoj, kvalitní pracovní místa, ochranu kulturního dědictví a dlouhodobou odolnost destinací.
37. Ve vhodných případech přispívaly ke sběru údajů, výzkumu a sdílení znalostí s cílem podpořit fakticky podloženou tvorbu politik a průběžné zlepšování postupů uplatňovaných v oblasti udržitelného sportovního cestovního ruchu.
38. Vybízely sportovní organizace, aby se připojily k manifestu pro zelený sport v rámci iniciativy SHARE 2.0 a spolupracovaly na zajištění environmentálně odpovědnějšího a udržitelnějšího sportovního cestovního ruchu, mimo jiné prostřednictvím rozsáhlejšího šíření osvědčených postupů.

PŘÍLOHA

Legislativní a politický rámec EU

- závěry Rady ze dne 9. prosince 2024 o podpoře trvalého přínosu významných sportovních akcí (Úř. věst. C, C/2024/7401, 9.12.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/7401/oj>)
- závěry Rady ze dne 27. listopadu 2023 o rozvoji Agendy 2030 za účelem dosažení jejích cílů: urychlení lokalizace cílů udržitelného rozvoje (dokument 15939/23)
- závěry Rady ze dne 21. listopadu 2023 o sociální, ekologické a digitální transformaci (dokument 15732/23)
- závěry Rady ze dne 1. prosince 2022 o „Evropské agendě pro cestovní ruch do roku 2030“ (dokument 15441/22)
- závěry Rady ze dne 29. listopadu 2022 o udržitelné a přístupné sportovní infrastruktuře (Úř. věst. C 494, 28.12.2022, s. 1).
- závěry Rady ze dne 4. dubna 2022 s názvem „Sport a pohybová aktivita – slibné nástroje ke změně chování v zájmu udržitelného rozvoje“ (Úř. věst. C 170, 25.4.2022, s. 1).
- závěry Rady ze dne 3. března 2022 k zvláštní zprávě Evropského účetního dvora č. 27/2021: Podpora cestovního ruchu v EU: Potřeba nové strategické orientace a lepšího způsobu financování (dokument 6829/22)
- usnesení Rady ze dne 30. listopadu 2021 o klíčových charakteristických rysech evropského modelu sportu (Úř. věst. C 501, 13.12.2021, s. 1).
- závěry Rady ze dne 30. listopadu 2021 o celoživotní pohybové aktivitě (Úř. věst. C 501 I, 13.12.2021, s. 1)
- závěry Rady ze dne 18. května 2021 k inovacím v oblasti sportu (Úř. věst. C 212, 4.6.2021, s. 2).
- závěry Rady ze dne 27. května 2021 s názvem „Cestovní ruch v Evropě pro příští desetiletí: udržitelný, odolný, digitální, globální a sociální“ (dokument 8881/21)
- usnesení Evropského parlamentu ze dne 25. března 2021 o vytvoření strategie EU pro udržitelný cestovní ruch (Úř. věst. C 494, 8.12.2021, s. 106).
- usnesení Evropského parlamentu ze dne 19. června 2020 o dopravě a cestovním ruchu v roce 2020 a v dalších letech (Úř. věst. C 362, 8.9.2021, s. 55).
- usnesení Rady a zástupců vlád členských států, zasedajících v Radě, ze dne 22. listopadu 2019 o kulturním rozměru udržitelného rozvoje (Úř. věst. C 410, 6.12.2019, s. 1).
- závěry Rady ze dne 27. května 2019 o konkurenceschopnosti odvětví cestovního ruchu jakožto hnací síle udržitelného růstu, pracovních míst a sociální soudržnosti v EU pro následující desetiletí (dokument 9707/19)
- závěry Rady ze dne 9. dubna 2019 s názvem „Směrování ke stále udržitelnější Unii do roku 2030“ (dokument 8286/19)
- závěry Rady ze dne 20. června 2017 s názvem „Udržitelná budoucnost Evropy: Reakce EU na Agendu pro udržitelný rozvoj 2030“ (dokument 10370/17)
- závěry Rady ze dne 1. června 2016 o posílení integrity, transparentnosti a řádné správy při významných sportovních akcích (dokument 9644/16)

- usnesení Evropského parlamentu ze dne 29. října 2015 o nových výzvách a strategiích pro podporu cestovního ruchu v Evropě (Úř. věst. C 355, 20.10.2017, s. 71).
 - závěry Rady ze dne 4. prosince 2014 o posílení cestovního ruchu využitím kulturního, přírodního a námořního dědictví Evropy (dokument 16535/14)
 - závěry Rady ze dne 13. října 2010 o Evropě jako nejnavštěvovanější světové destinaci cestovního ruchu – nový politický rámec pro evropský cestovní ruch (dokument 14944/10)
 - sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů - Evropa jako přední světová destinace cestovního ruchu – nový politický rámec pro evropský cestovní ruch (COM/2010/0352 final (30. června 2010))
-